

Er komen nieuwe energielabels aan! Hoe kwamen ze tot stand?

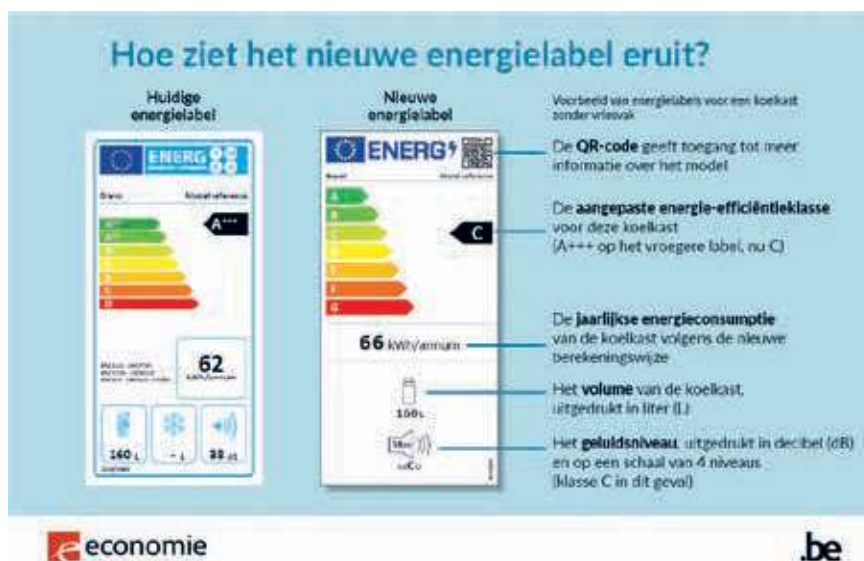
Volgend jaar komen er -in verschillende stappen- nieuwe energielabels op de markt. Naar aanleiding van deze introductie krijgen wij -op één van onze redacteraden- de vraag wie verantwoordelijk is voor de meetmethodiek van huishoudtoestellen en op basis waarvan gemeten wordt. Wij vroegen Bram Verckens, diensthoofd algemene directie energie infrastructuur en controles van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie naar wat meer duiding.

“Binnen de nieuwe aanpak van de EU Commissie bepalen de Europese verordeningen slechts de essentiële vereisten inzake veiligheid, gezondheid en milieu,” steekt hij van wal. “Voor energie-gerelateerde producten legt de energielabelling verordening concreet efficiëntieniveaus en hun bijpassend energielabel vast. Dergelijke verordeningen worden op voorstel van de EU Commissie en in samenspraak met stakeholders (fabrikanten, distributeurs, consumentenorganisaties en lidstaten) overheen de EU gestipuleerd.”

De eigenlijke meetmethoden voor deze efficiëntieparameters worden vastgelegd door gespecialiseerde Europese normalisatieorganisaties, CEN (Comité Européen de Normalisation) en CENELEC (Comité Européen de Normalisation Electrotechnique).

Kwaliteitseisen

Bram Verckens: “De meetmethoden liggen vervat in Europese standaarden of normen en zijn in principe vrijblijvend te gebruiken door fabrikanten. Een aantal verordeningen en richtlijnen geven echter expliciet bepaalde productnormen een speciale status in het kader van deze wetgevingen. Deze productnormen kunnen specifiek op vraag van de EU Commissie naar aanleiding van een verordening ontwikkeld worden door CEN of CENELEC. Dit zijn de zogenaamde ‘geharmoniseerde normen’. Wanneer een bedrijf deze gebruikt, geniet men een vermoeden van conformiteit met de essentiële vereisten uit de verordening. Zo verzekert de EU zich ervan dat energie-gerelateerde producten aan coherente kwaliteitsvereisten voldoen, waaronder energie-efficiëntie, voordat zij op de Europese markt mogen worden

geplaatst. Bovendien gelden dezelfde normen voor alle producten binnen de Europese eengemaakte markt, wat zorgt voor een gelijk speelveld op vlak van mededinging.”

Toetsen aan de normen

De gedelegeerde verordeningen omvatten de formule die dient te worden gebruikt om de energie-efficiëntie te bepalen en verwijzen idealiter naar geharmoniseerde normen waarin bepaald wordt hoe de waarden van de parameters uit de formule gemeten worden. “De testmethoden in deze normen moeten voldoen aan enkele vereisten,” stelt Bram Verckens. “De conformiteitstesten moeten aansluiten bij het dagelijks gebruik van het toestel; ze moeten reproduceerbaar, accuraat en representatief zijn; en bovendien mogen ze niet te kostelijk zijn voor de fabrikant. Indien bestaande normen hieraan niet voldoen, kan de Commissie zelf tijdelijke transitienormen voorstellen totdat de

geharmoniseerde norm voorhanden is. Vooraleer fabrikanten een product op de markt wens te plaatsen kunnen ze hun product toetsen aan de hand van die normen (conformiteitstest) om aan te tonen dat de producten aan de vereisten in de verordeningen voldoen. Indien dit het geval is, brengt de fabrikant de CE-markering aan op het product. De fabrikant geeft hiermee aan dat het product aan alle Europese reglementering voldoet, inclusief energielabelling.”

Nieuwe verordeningen

Wat betreft het energielabel zijn er recent heel wat nieuwe gedelegeerde verordeningen aangenomen die vanaf 2021 in werking treden. Er is beslist om gradueel terug te keren naar een schaal van A tot G, waarbij de hoogste categorie A opengelaten wordt voor innovatie. Dit wil zeggen dat de producten met het huidige label A+++ vanaf maart 2021 label B of C krijgen. De overgang is gradueel aangezien

het nieuwe label per productgroep zal worden geïntroduceerd.

Vanaf 1 maart 2021 krijgen wasmachines, wasdrogers, televisies & monitors, vaatwasmachines, koelkasten, diepvriezers en wijnkoelers het nieuwe label, en vanaf 1 september 2021 volgt verlichting. In de daaropvolgende jaren zal het nieuwe label voor andere productcategorieën geïntroduceerd worden.

Hoe worden principes vastgelegd?

De kaderverordening energielabelling 2017/1369 legt de algemene principes vast en product-specifieke verordeningen bepalen per productgroep de essentiële parameters, waaronder de energie-efficiëntie index (EEI) en zijn berekeningswijze. De energieklassen A tot en met G worden gekoppeld aan intervallen binnen die EEI (zie voorbeeld verlichting in kaderstuk).

Is er controle?

“Het Hoog Toezicht Energie-infrastructuur en -producten binnen de FOD Economie controleert op basis van klachten (reactief) en gerichte steekproeven (proactief) of de door de fabrikant gedeclareerde testresultaten correct zijn en voldoen aan de essentiële vereisten in de wetgeving,” besluit Bram Verckens. “Ze maken hierbij gebruik van diezelfde Europese normen. Zo zorgt de FOD Economie mee voor veilige en energie-efficiënte producten binnen een competitieve Europese markt.”

 Linda Claeys

Waarom vindt u soms twee energielabels in de doos?

In de vorige editie van ElektroVisie kon u in ‘Hallo Nelectra’ een ledenvraag lezen omtrent de aanwezigheid van twee energielabels in bij bepaalde elektrische apparaten. Voor wie het gemist heeft herhalen we hier even het antwoord van onze adviseur Fallon Declerck: “Europa is al geruime tijd bezig met de herschaling van de energie-efficiëntielabels voor elektrische apparaten. Vanaf 1 maart 2021 zullen bepaalde huishoudapparaten zoals vaatwassers, koelkasten, wasmachines en televisies verplicht voorzien moeten zijn van het nieuwe energielabel. Op 1 november 2020 start een overgangperiode waarin de fabrikant naast het huidige, “oude”

label ook reeds het nieuwe label moet meeleveren. We vernemen echter dat bij sommige toestellen nu reeds de beide labels meegeleverd worden. Vandaar dus dat er twee energielabels in de doos zitten. Nelectra werkt momenteel samen met de FOD Economie aan de opmaak van gezamenlijk communicatiemateriaal omtrent deze herschaling van de energielabels. Binnenkort zullen we onder meer een brochure verspreiden die u moet helpen om aan uw klanten uit te leggen dat een toestel dat thans energielabel “A+++” heeft en in de toekomst bvb. “D” wordt, uiteraard even energiezuinig blijft!”

Voorbeeld energielabelling van verlichting

Berekeningswijze van energie-efficiëntie index (EEI) = $\Phi_{\text{use}} / P_{\text{on}}$; uitgedrukt in lumen per Watt (Lm/W). Met Φ_{use} de bruikbare lichtstroom, uitgedrukt in Lumen

EEI	Energie-label klasse
210 ? EEI	A
185 ? EEI < 210	B
160 ? EEI < 185	C
135 ? EEI < 160	D
110 ? EEI < 135	E
85 ? EEI < 110	F
EEI < 85	G

en P_{on} het gedeclareerde stroomverbruik wanneer de lamp aan staat (on-modus)

Met andere woorden, een lamp die 190 lumen oplevert per verbruikte Watt zal vanaf 1 september 2021 het energielabel B krijgen. Een minder efficiënte lamp die slechts 140 lumen per Watt oplevert

krijgt klasse D toebedeeld. Of nog, voor hetzelfde aantal Watt brengt een meer efficiënte lamp meer lichtintensiteit op, uitgedrukt in Lumen.

Een elektromagnetische compatibiliteit van LED-verlichting wordt gemeten aan de hand van Europese norm EN 61000-3-2.

Voorlopig wordt de lichtstroom gemeten door een transitionele methode, in afwachting van een geharmoniseerde standaard, waartoe de EU Commissie heeft opgeroepen in mandaat M495.

Er is bovendien een nieuw meetinstrument ontwikkeld voor het vaststellen van flikkeren van ledlampen, namelijk SVM.

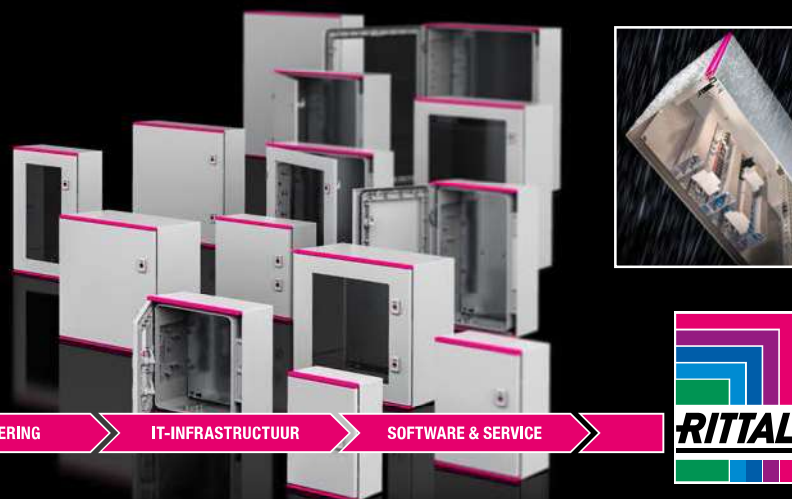
Rittal – The System.

Faster – better – everywhere.

AX KUNSTSTOF

Kleine en compacte behuizingen voor outdoor en agressieve omgevingen.

Meer info via www.rittal.be

KASTSYSTEMEN

STROOMVERDELING

KLIMATISERING

IT-INFRASTRUCTUUR

SOFTWARE & SERVICE